

युरोपीयन देशांच्या मागणीप्रमाणे त्यांना कुशल मनुष्यबळ पुरवण्याच्या अनुषंगाने करावयाच्या उपाययोजनांबाबत विचारविनिमय करण्यासाठी राज्यस्तरीय कृती गट (Task Force) स्थापन करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०२३/प्र.क्र.३२/एसडी-६
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक: ३१ मे, २०२३

प्रस्तावना :-

युरोपियन युनियन मधील विविध देशांना कुशल मनुष्यबळाची कमतरता जाणवत आहे. महाराष्ट्रात औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (ITI) मार्फत विद्यार्थ्यांना कौशल्य विकासाचे प्रशिक्षण देण्यात येते. याशिवाय शालेय शिक्षण विभागामार्फत इ.९ वी ते इ.१२ वी च्या विद्यार्थ्यांना कौशल्यविषयक विषय शिकवण्यात येत आहेत. राज्यात मोठ्या प्रमाणात कुशल मनुष्यबळ उपलब्ध आहे. या कुशल मनुष्यबळास युरोपियन युनियन देशांमध्ये नोकरीची संधी उपलब्ध होवू शकते. तथापि, यासाठी या विद्यार्थ्यांना काही प्रगत कौशल्य, जर्मन भाषा, परदेशात पाळावयाचा शिष्टाचार इ. साठी अतिरिक्त प्रशिक्षण देणे आवश्यक आहे. याबाबत विचारविनिमय करण्यासाठी सर्व संबंधित विभागांचे मंत्री आणि सचिव यांचा कृतिगट (Task Force) स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

युरोपीयन देशांच्या मागणीप्रमाणे त्यांना कुशल मनुष्यबळ पुरवणेबाबत करावयाच्या उपाययोजना सुचविण्यासाठी मा.मंत्री (शालेय शिक्षण) यांच्या अध्यक्षतेखाली पुढील प्रमाणे कृतीगट (Task Force) स्थापित करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	कृती गटातील सदस्य	पदनाम
१	मा.मंत्री (शालेय शिक्षण)	अध्यक्ष
२	मा.मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण)	सह-अध्यक्ष
३	मा.मंत्री (कृषि)	सह-अध्यक्ष
४	मा.मंत्री (वैद्यकीय शिक्षण)	सह-अध्यक्ष
५	मा.मंत्री (उद्योग)	सह-अध्यक्ष
६	मा.मंत्री (कौशल्य विकास आणि उद्योजकता)	सह-अध्यक्ष
७	प्रधान सचिव, कृषि विभाग	सदस्य
८	प्रधान सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग	सदस्य
९	प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग	सदस्य
१०	प्रधान सचिव, उद्योग विभाग	सदस्य
११	प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग	सदस्य
१२	सचिव, वैद्यकीय शिक्षण विभाग	सदस्य
१३	आयुक्त(शिक्षण)	सदस्य सचिव

२. सदर कृती गटाची कार्यक्षमता खालीलप्रमाणे राहिल.

(i) युरोपीयन युनियनला कुशल मनुष्यबळ पुरवावयाचे असल्यास त्यासाठी कोणकोणत्या प्रकारचे प्रशिक्षण देण्यात यावे, त्याची कार्यपद्धती, याचा अभ्यास करणे.

- (ii) शालेय जीवनापासून विद्यार्थ्यांना परदेशी भाषेचे ज्ञान देणे आवश्यक आहे. त्यानुसार सरकारी/स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमध्ये जर्मन भाषेचे ज्ञान देणे, याबाबत विचारविनिमय करणे.
 - (iii) नळकारागीर(Plumber), वीजतंत्री (Electrician), परिचर्या (Nursing), हॉटेल व्यवस्थापन (Hotel Management), मेडीकल इक्वीपमेंट टेक्निशियन, विविध तंत्रज्ञ इत्यादी दैनंदिन गरजांच्या कामासाठी तसेच, याव्यतिरीक्त कोणकोणत्या शाखांची गरज लागू शकते. याचा अभ्यास करून त्यासाठी प्रशिक्षण आराखडा तयार करणे.
 - (iv) प्रत्येक शैक्षणिक विभागात किमान १ यानुसार किमान ८ -सेंटर ऑफ एक्सलन्स स्थापन करण्यासाठीची कार्यपद्धती निश्चित करणे. -सेंटर ऑफ एक्सलन्स सुरु होऊन त्याचे काम सुरु होईपर्यंत सद्याच्या औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामध्ये (ITI) अद्यावत सुविधा निर्माण करून तात्पुरती प्रशिक्षण केंद्रे तयार करणे.
 - (v) युरोपियन युनियनला आवश्यक असणाऱ्या कुशल/तांत्रिक मनुष्यबळासाठी कौशल्याच्या किमान ८० % ते ९० % पर्यंतचे कौशल्य या प्रशिक्षण केंद्रांमधून/सेंटर ऑफ एक्सलन्स मधून देण्याच्या उपाययोजना करणे.
 - (vi) जर्मनी सोबत या प्रकरणी करावयाच्या सामंजस्य कराराचा मसूदा तयार करणे.
३. समितीने एक महिन्यामध्ये आपला अहवाल शासनास सादर करावा.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०५३११६३८४६५५२१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(टि. वा. करपते)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.मंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा.मंत्री (वैद्यकीय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा.मंत्री (उद्योग) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
९. मा.मंत्री (कौशल्य विकास आणि उद्योजकता) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१०. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
११. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
१२. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई ,
१३. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१४. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई,
१५. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई,

- १६.संचालक, राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद , महाराष्ट्र राज्य,पुणे,
- १७.सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी,(जिल्हा परिषद)
- १८.शिक्षण संचालक (प्राथमिक), शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- १९.शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च-माध्यमिक), शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र, राज्य, पुणे,
- २०.शिक्षण संचालक (योजना), शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- २१.सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक,
२२. प्राचार्य जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, (सर्व)
- २३.शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/माध्यमिक/योजना), जिल्हा परिषद (सर्व),
- २४.शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागातील सर्व कार्यासाले,
- २५.निवड नस्ती (कार्यासन-एसडी-६).